

puppet**NEWS**busker

nieuwsbrief van het

Europees **F**iguren**T**heater**C**entrum

Inhoud

klik op de items om naar de bedoelde pagina te gaan

Beste vrienden,	4
Gent Poppenspelstad, Poppenspel in de stad	6
Het programma	6
De voorstellingen	7
Meandertaal (Be) met “Paper Cuts”	7
de wolk met “Francois Blanc”	8
Froefroe (Be) met “Kammelot”	9
Fideel met “Piepkleine Verhalen”	10
Cie Fietswolven (Be) met “Meneer Fiets”	11
Nieuws uit eigen huis	12
Affichewedstrijd International Puppetsbuskersfestival 2014	12
Op bezoek bij de St Petersburg State Theatre Arts Academy	13
Stripverhaal met episodes rond Wereld Oorlog I Door ex-EFTC medewerkers (Petrus) Adriaenssens	15
Nieuw uit figurentheaterland.	17
DRAAD-poppentheater word cultureel ambassadeur	17
“Poppen aan zee” Oostende: nu ook in de wintermaanden	18
“De roste wasser” (creatie Theater Taptoe) hernomen met acteurs door Nut en Vermaak	19
Figurentheatertekst “Love in Babylon” van Johan Buytaert opgenomen in jeugdtheatercompilatie	20

Onze reporters op pad ...	21
Collectief Oortocht met “L’Eléphant Perdu” geenszins alledaagse poging tot grensverleggend ‘figurentheater’	21
Etienne Saglio / Monstres (Fr) met “Le soir du Monstre” Circus ontmoet figurentheater	23
“OdieC” een speelgoedvoorstelling van Theater De Kreet	24
“Reynaert” van Figurentheater Vlinders & Co	25

Beste vrienden,

Zoals ondertussen ongeveer de hele wereld weet staat het Europees Figurentheater Centrum voor zeer moeilijk tijden. In afwachting van een andere stek kamperen we nog altijd in de Trommelstraat tussen de verhuisdozen. Daar is nu toch enig licht in de duisternis. Op dit ogenblik wordt door het stadsbestuur Gent, de laatste hand gelegd aan de bewoningsovereenkomst. De nieuwe stek wordt nu definitief 'Het Groot Begijnhof' Sint-Amandsberg. Wij zijn daar zeer blij mee, hoewel er nog heel wat werk nodig zal zijn om de lokalen voor ons operationeel te maken. Maar daar zijn we niet vies van, dat hebben onze vrijwilligers in het verleden al ten overvloede bewezen. De exacte datum van verhuis is nog niet bekend, maar dat is een kwestie van hooguit enkele weken.

Deze plek biedt heel wat mogelijkheden. Er is ruimte voor burelen en vergaderingen, een kleine archieftruimte, een binnenkoer die mogelijkheden heeft voor buitenvoorstellingen, en zelfs een ontwijde kerk waar ook binnen voorstellingen kunnen geprogrammeerd worden. En dat alles op 200 meter van de bushaltes Dampoort. Dat loopt dus wel los.

Wat het International Puppetsbuskersfestival betreft echter, zijn de wolken nog helemaal niet opgetrokken.

Er komt een volledig nieuw subsidiereglement voor de Gentse Feesten. Wij hebben de oefening gemaakt op basis van wat nu op tafel ligt. Voor ons festival zou het er op neerkomen dat wij amper genoeg middelen zouden ontvangen om de artiesten te eten te geven, te slapen te leggen en de catering voor onze medewerkers te betalen. We hebben het dan nog niet over honoraria van de poppenspelers, de transportkosten, de promotiekosten, en zo meer.

We zullen pas in de loop van april weten waarover we kunnen beschikken. Daardoor kunnen we op dit ogenblik geen enkele groep definitief vastleggen. We zijn op dit moment in volle onderhandeling met de schepen van feestelijkheden om ons festival alsnog te redden.

Waarschijnlijk zou het festival - naast de optredens in de binnenstad - kunnen doorgaan op de binnenkoer van de Berg van Barmhartigheid in de Abrahamstraat (parallelstraat van de Burgstraat). Deze locatie is mooi en geschikt en heeft een gelijkaardige charme dan die van onze binnenkoer van de Trommelstraat. Dat zit wel goed.

Spannende tijden dus toch wel, en een grote oefening in geduld, zeer veel geduld.

Het goede nieuws is dat we zeer goed gescoord hebben met onze deelname aan het Europees Interreg project Trans-Form waarin we samen met Doornik, Amiens en Charleville-Mézières zijn gestapt. Dit project loopt op zijn laatste benen en wordt begin 2015 afgerond.

Ook goed nieuws is dat - niettegenstaande de vele beslommeringen die onze huisvesting en de zoektocht naar centen heeft meegebracht – Gent Poppenspelstad in volle glorie kan doorgaan. Details vind je verder in deze nieuwsbrief.

Hou goed onze site en de media in de gaten, en ook jullie mailbox. Zodra er enige evolutie is zullen we zeker niet nalaten jullie op de hoogte te houden.

Als het moeilijk gaat en de problemen gigantisch zijn, merk je pas hoe groot ons aller liefde voor het poppenspel en het figurentheater is. En daar kunnen we alleen maar zeer gelukkig mee zijn.

Wordt snel vervolgd ...

Freddy

[terug naar inhoudstafel](#)

Gent Poppenspelstad, Poppenspel in de stad

Het programma:

Zaterdag 29 maart **Meandertaal** (Be) met *"Paper Cut"*

om 13u30 en 15u30 onder de Stadshal

Zaterdag 26 april **de wolk** (Be) met *"Francois Blanc"*

om 13u30 en 15u30 onder de Stadshal

Zaterdag 24 mei **Froefroe** (Be) met *"Kammelot"*

om 13u30 en 15u30 onder de Stadshal

Zaterdag 28 juni **Fideel** (Be) met *"Piepkleine verhalen"*

om 13uur, 13u45, 14u30, 15u30 en 16u15 onder de Stadshal

Zaterdag 30 augustus **Cie Fietswolven** (Be) met *"Meneer Fiets"*

om 13u30 en 15u30 Groot Begijnhof, Sint Amandsberg

terug naar inhoudstafel

De voorstellingen

Meandertaal (Be) met "Paper Cuts"

Paper Cuts is een poëtische walking act. Jelle Van Rossem en Griet Herssens creëren een papieren Koning die symbool staat voor de kracht van het geschreven woord. Nu het digitale tijdperk het boek lijkt te verdringen, treedt de koning van papier voor het eerst uit het duister om zijn liefde voor alles wat geschreven en verteld kan worden van de daken te schreeuwen.

Door middel van een papieren harnas, dat vol zit met pop-ups, flappen, luiken en knutselarijen waaruit telkens kleine theaterlandschapjes ontstaan, vertelt hij zijn favoriete verhalen. Papieren poppetjes komen eventjes uit het boek te voorschijn. De toeschouwers zien het verhaal voor hun eigen ogen tot leven komen. Per wandeling zijn 4 verschillende verhalen mogelijk. Wanneer de papieren Koning meerdere malen per dag op stap gaat, schudt hij nog meer verhalen uit zijn mouw.

**Zaterdag 29 maart om 13u30 en 15u30
onder de Stadshal, Emiel Braunplein, Gent**

www.meandertaal.be

[terug naar inhoudstafel](#)

de wolk met “Francois Blanc”

François Blanc, “peintre-artiste”. Schilderen? Tja, hij brabbelt wat en laat de verf in het rond spatten...Hij ziet zichzelf als een Franse boulevard-schilder, druk bezig een groot kunstwerk te creëren, hierbij geïnspireerd en geassisteerd door het publiek dat rond zijn schildersezelt staat . François trekt zelf meer aandacht dan zijn werk. François Blanc is lief en charmant, absurd met af en toe een gemeen trekje; hij is een graag geziene gast, van Lapland tot Thailand

Een pareltje en een rustmoment in het jachtige bestaan van de moderne mens. Eigenzinnig theater binnen één vierkante meter. Winnaar Luk Vincentprijs op het International Puppetbuskersfestival 2004 in Gent (in de versie van de Nederlandse poppenspeler Steven Groenen).

Uit het Juryverslag: “Met François Blanc leverde hij de productie af die beste combinatie van bezieling, manipulatietechniek en communicatie met het publiek bezat...”

Jan Vandemeulebroeke neemt nu de honneurs waar als Francois Blanc

Zaterdag 26 april om 13u30 en 15u30
onder de Stadshal, Emiel Braunplein, Gent

<http://wolkwolkwolk.be>

terug naar inhoudstafel

Froefroe (Be) met “Kammelot”

Klaroengeschal weerklinkt uit de burcht van Kammelot. Binnen de muren strijden koning Arthur en zijn trouwe ridder Lancelot om de hand van Guinenère, die zo schoon is als 't gepinkel van de morgendauw, wiens stem zo klaar als merelzang.

Iedereen kent het verhaal over de stoere ridders en eenzame jonkvrouwen van de Ronde Tafel. Maar is alles wel gegaan zoals verteld? Was Guinevère wel zo eenzaam tijdens de kruistochten van de ridders? Waren de ridders wel zo stoer? Was Lancelot wel zo trouw? En bovenal ... was die tafel wel zo rond? Een vlammende voorstelling vol roestige harnassen, blanke zwaarden, wapperende manen en vuurrochelende draken.

Gert Dupont breidt een vervolg aan zijn succesreeks solovoorstellingen. Nu met de virtuoze Martine De Kok erbij als sparringpartner. Een duo dat vonken slaat in burchten, harnassen en vuurspuwende drakenschedels. Zoals bij CARPETLAND vertrekt Gert opnieuw vanuit een paar maanden atelierwerk rond openvouwende burchten, vuurspuwende of meer petomane draken, jonkvrouwen gevangen in huizenhoge torens en koene ridders die ten strijde trekken. Samen met zijn Guinevère, gaan ze voor de grote Middeleeuwse uitdagingen. Jonkvrouwen redden is de missie, superentertainment is het resultaat.

Regels van den Ronde Tafel:

- weest eerlick ende sprecket den waereid
- helpt eenieder die 't noodig hebbe
- weest ten aller teyden onversaagd
- Treck u niks aen vande ontbeeringsen
- weest trouw ende gehoorzaam aen uw leyder
- nimmer bluffen ofte opscheppen

Zaterdag 24 mei om 13u30 en 15u30
onder de Stadshal, Emiel Braunplein, Gent

www.froefroe.be

[terug naar inhoudstafel](#)

Fideel met “Piepkleine Verhalen”

Piepkleine verhalen is woordloos figuren/locatietheater. Mini-muizenverhalen spelen zich af tussen de Roquefort, Brie en Camembert van Kaasheer Bartholomeus. En smullen dat ze doen ...

In de knusse kaaskelders van kaasmeester Bartholomeus, tussen de Rochefort, Brie, Camembert en Brusselse Kaas, woont en werkt de muizenfamilie Rambol. Kom, ontdek en proef tijdens 6 verschillende mini muizenverhaaltjes het geheim van 's werelds heerlijkste kazen. Piepklein plezier voor gans de familie

**Zaterdag 28 juni om 13 uur, 13u45, 14u30, 15u30 en 16u15
onder de Stadshal, Emiel Braunplein, Gent**

www.fideel.org

terug naar inhoudstafel

Cie Fietswolgen (Be) met “Meneer Fiets”

Een toevallige passant met vreemd beladen fiets. Twee spelers die geen onderdeel van de fiets onbenut laten. Figurentheater op straat. Tristesse benadrukt door live vioolspel.

Meneer fiets vertelt het universele verhaal van man en vrouw. Het aangetrokken worden door een onbereikbare liefde. Het verhaal van de schaamte om je liefde te tonen. Het verhaal van een jonger, aantrekkelijker en doortastender rivaal, die iedereen vroeg of laat op zijn pad vindt.

Voor de voorstelling ‘Meneer Fiets’ hebben poppenspelers Koen De Baets en Tom Oosterlinck jarenlang alle mogelijke fietsonderdelen als spelattribuut van straat geraapt en verzameld, dit tot grote wanhoop van hun huisgenoten.

“Meneer Fiets” was te gast op het International Puppetbuskersfestival 2013 binnen het luik Jong Talent.

Zaterdag 30 augustus om 13u30 en 15u30
Groot Begijnhof, Sint Amandsberg

terug naar inhoudstafel

Nieuws uit eigen huis

Affichewedstrijd International Puppethuskersfestival 2014

De jaarlijkse affichewedstrijd voor het International Puppethuskersfestival is langzamerhand uitgegroeid van een bescheiden wedstrijd tot een gerenommeerde competitie, die inmiddels een examenopdracht is voor verschillende opleidingen Grafische Vormgeving. We hadden dit jaar dan ook een recordaantal van 109 inschrijvingen, waarvan uiteindelijk zo'n 75 deelnemers een ontwerp ingediend hebben.

Onze jury stond voor de moeilijke taak om uit de vele inzendingen een passend beeld uit te kiezen. De jury bestond dit jaar uit: Bavo Dockx (winnaar affichewedstrijd IPBF 2013), Luk De Bruyker (Tehater Taptoe), Alain Verhelst (DRAAD-poppentheater Roeselare), Patrick Dekeyser (fotograaf) en Bart Beys (EFTC). Na veel wikken en wegen werd al snel duidelijk dat iedereen andere favorieten had. Uiteindelijk kon, met de hulp van de Raad van Bestuur van het EFTC, de knoop doorgehakt worden. Er werd gekozen voor een duidelijke en opvallende eyecatcher als affiche.

Het winnende ontwerp dit jaar is van Filip Vandewiele, een freelancer uit de reclamewereld. Hij wou een affiche maken die opvalt tussen de jungle van affiches in het straatbeeld en opteerde zo voor een sprekend beeld, de hand is immers het basisinstrument in het figurentheater. Zonder manipulatie kan men de dode materie niet tot leven brengen. Het universele handgebaar staat voor liefde en symboliseert een kruisbestuiving tussen het theater, de vorm en de metier (met de hand gemaakt). Met de hand op het hart worden de mensen zo uitgenodigd om deel te worden van het festival. De smiley geeft het figurentheater een hedendaags en grensoverschrijdend cachet: in de hand lees je levensvreugde, niet gespeend van een dosis rock-'n-roll. De kleuren zijn dan ook fel: rood op geel springt in het oog en gaat hand in hand met een typografie die 'Schwung' ademt.

terug naar inhoudstafel

Op bezoek bij de St Petersburg State Theatre Arts Academy

Tijdens de vorige editie van het International Puppetsfestival waren er studenten van het vierde jaar van de Sint Petersburg State Theatre Arts Academy aanwezig met hun voorstelling "The White", een mooie voorstelling met heel wat vaart, maar naar mijn mening wat te gladjes. Na de voorstelling kwam ik in gesprek met hun Vice-Rector, Nikolai Pesochinsky. Ik legde hem mijn probleem met de voorstelling uit en vroeg hem wat de laatstejaars maakten. Zijn antwoord was heel simpel: "Kom het zelf bekijken!". Wat ik dus deed.

De Sint Petersburg State Theatre Arts Academy bestaat nu 55 jaar en is een van de grootste theateracademies ter wereld. Zelf claimen zij de grootste te zijn. Er studeren 1.500 studenten verdeeld over 4 richtingen: acteur, regisseur, scenograaf en figurentheaterspeler. In deze laatste richting zitten ongeveer 200 studenten.

Elk jaar van half juni tot half juli vinden de ingangsexamens plaats. Voor elke plaats in de academie zijn er ongeveer 120 kandidaten. Drie selectierondes bepalen uiteindelijk wie mag beginnen. De opleiding is gratis voor de studenten, de staat geeft ongeveer 50.000 € per student uit voor zijn of haar totale opleiding.

De studenten in de figurentheateropleiding beginnen van maandag tot vrijdag telkens om 9u30. Tot 13u30 hebben zij algemene vakken zoals literatuurgeschiedenis, theatergeschiedenis, talen (zij worden gestimuleerd minstens Engels te leren, maar dit is geen verplicht vak) acteren en dans (de school beschikt over 2 danszalen). Vanaf 15u30 krijgen zij figu-

rentheater ateliers tot 21u30 maar ze kunnen zelf beslissen om langer bezig te zijn. Ook op zaterdagmorgen hebben ze les.

Elke klas (ongeveer 20 studenten) heeft zijn eigen studio, een repetitieruimte voorzien van een basis licht- en klankinstallatie en een tribune voor een 50-tal toeschouwers. Naast deze ruimte hebben zij een kleedruimte en een klein atelier om herstellingen te doen. Hier repeteren de studenten hun projecten. In het eerste jaar beperkt de opleiding zich tot wat je met je eigen handen als figuur kunt doen en handpoppen. Het tweede jaar besteed aandacht aan de staaf- en stok/staafpop + de stangpop om in het derde jaar de mogelijkheden van de draadpop, objecten en het schimmentheater te exploreren. Vanaf het vierde jaar gaat men aan de slag met voorstellingen waarin verschillende technieken samen worden gebruikt. De studenten hebben op dat moment al een basis scenografie gekregen en kunnen hun eigen figuren maken. Bij elk project is wel een pas afgestudeerde student scenografie aanwezig om de moeilijkste klussen te klaren. Elk atelier groeit uit tot een voorstelling die aan het publiek getoond wordt. Hiervoor beschikt de academie over een kleine zaal voor ongeveer 100 toeschouwers en over een compleet uitgerust theater met 450 plaatsen. Beide worden door alle afdelingen van de academie gebruikt.

Voor deze projecten kiezen de studenten, in samenspraak met hun leerkrachten de teksten. Opmerkelijk is dat zij heel veel aan de slag gaat met teksten uit de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Poesjkin, Tolstoi en Dostojewski zijn eerder regel dan uitzondering.

De term figurentheater wordt heel ruim bekeken. Ik zag een atelier gebaseerd op een tekst "The Springfield Fox" uit 1898 van Ernest Thompson Seton, een dierenfabel. Geen figuren te zien. De acteurs speelden zelf de dieren, zonder evenwel geschminkt te zijn, of dierenkostuums te dragen. Volgens de academie is dit figurentheater omdat de acteurs zich met hun lichaam verplaatsen in dieren. Ik heb het hier wat moeilijk mee. Alleen op het

einde kwamen twee schimmen voor, de vos en de hond, die langzaam op een ijsschots wegdreven.

Verder waren de laatstejaars bezig met "Petroesjka", de Russische broer van Punch, even gewelddadig en even kwaadaardig. Het was hallucinant om 5 Petroesjka-spelers tegelijk aan het werk te zien. Elke student had zijn eigen figurenset gekapt en zijn eigen

kast gemaakt. Als alles meezit komen een aantal van deze studenten naar het International Puppetsbuskersfestival 2014 met hun "Petroesjka". Hun vice-rector Nikolai Pesochinsky zal in de jury van de Luk Vincentprijs 2014 zetelen.

De ateliers worden door verschillende leerkrachten begeleid. Er is één leerkracht aanwezig per gebruikte figurentheatertechniek. Indien nodig is er een acteer- en danscoach.

Wij Belgen kunnen alleen maar dromen van een dergelijke opleiding figurentheater. Er hangen echter een pak zwarte wolken boven deze opleiding. Net als overal wil de regering besparen op cultuur. De angst bestaat dat de opleiding in de toekomst slechts over 4 jaar gespreid zal worden in plaats van de 5 jaar nu. Voor het herstellen van de gebouwen is er geen geld. De gevels zijn prachtig, maar achter deze gevels

staat alles in de stellingen, wachtend op restauratie. Binnen is alles even dringend aan herstelling toe. Deuren worden afgesloten met hangsloten. Op vele plaatsen is het pleisterwerk dringend aan vervanging toe. Smalle gangen leiden naar de studio's en burelen. Ik denk niet dat bij ons de brandweer deze gebouwen brandveilig zou verklaren.

En dan nog dit: in de trappenhal (6 verdiepingen) van het hoofdgebouw zijn op elke verdieping netten gespannen. Dit om een ultieme wanhoopsdaad tegen te gaan. Zou de opleiding zo zwaar zijn?

Bart Beys.

terug naar inhoudstafel

Stripverhaal met episodes rond Wereld Oorlog I

Door ex-EFTC medewerkers (Petrus) Adriaenssens

De Gentse stripauteur *Ivan (Petrus) Adriaenssens*, die in de jaren negentig zijn burgerdienst kwam vervullen in het Archief van het Europees Figurentheatercentrum, publiceerde bij Uitgeverij Lannoo, naar aanleiding van de herdenkingen aan Wereldoorlog I, die dezer dagen in allerhande vormen aan de orde zijn, het hoogst esthetische en degelijk gedocumenteerde stripverhaal "Elsie en Mairi – Engelen van Flanders Fields". Een van de hoofdstukken speelt zich overigens af in Gent. Immers, de twee dames uit de titel verbleven er twee weken in het Flandria Hotel aan het toen gloednieuwe St. Pieterstation, om er te wachten op gewonden die van het front terugkwamen... per honderden. Elsie en Marie bezoeken ook de tienduizend vluchtelingen in de van de nieuwbouwpaviljoenen van de Wereldtentoonstelling van 1913. 'Inleider' Patrik Vanleene situeert de historische feiten

passend in zijn 'Nawoord'.

Het is niet voor het eerst dat striptekenaar/scenarist Ivan Petrus Adriaenssens het gegeven oorlog als thema aansnijdt. Van hem verschenen eerder: "Afspraak in Nieuwpoort", "Odon. Oorlogsdagboeken van een frontsoldaat" en "Maurice Braet. Het leven van een geniesoldaat tijdens W.O. I".

Bij gebrek aan vergelijkingsmateriaal moet worden vastgesteld dat hij het bij deze uitgave op een bijzonder aangrijpende manier doet in een bijna perfecte symbiose van woord, informatie, verhaal en fantasievol beeld. Alleen in de directheid van de dialogen zou het kunstwerk hier en daar nog wel wat opgetild kunnen worden. De geloofwaardigheid, echtheid, diversiteit van de personages lijdt soms toch een luttel onder de vaker in 'striptaal' weer te vinden clichés en verkramptheden, die ver van de colloquial spreektaal staan die een monoloog of dialoog verdienen.

Van de bladinfilling, het gepast sfeer invullend kleurenpalet, de (wellicht op foto's gebaseerde) prachtig uitgewerkte decors, de profilering in beeld van de hoofd- en bijfiguren in "Elsie en Mairi – Engelen van Flanders Fields", valt geen negatief woord te zeggen. Elk plaatje en elke plaatpagina als geheel, getuigen van een professioneel meesterschap en bewijzen dat de hedendaagse Vlaamse stripcultuur niet moet onderdoen voor zijn Franse en Britse voorbeelden.

In alle geval laat stripvakman Adriaenssens door dit boek uitkijken naar zijn eigen invalshoek op één van de vele historische periodes die het verleden van de Arteveldestad, waarin hij leeft en werkt, als erfgoed koesteren.

Freek Neiryck

terug naar inhoudstafel

Nieuws uit de figurentheaterwereld.

DRAAD-poppentheater word cultureel ambassadeur

Het stadsbestuur heeft het *DRAAD-poppentheater* en videokunstenaar Alexander Stragier aangesteld als eerste culturele ambassadeurs van Roeselare.

Verenigingen of personen die door hun culturele prestaties ook buiten de stad erkenning genieten, komen voortaan in aanmerking voor de titel van cultureel ambassadeur.

Het *DRAAD-poppentheater* is al 35 jaar actief en heeft plannen om zich sterker te verankeren in Roeselare met de oprichting van een onderzoekscentrum en een artistiek labo voor poppen- en figurentheater. 'We spelen al sinds 1982 met dat idee, maar het is er nog nooit van gekomen', zegt voorzitter Luc Vandeputte. 'Het poppenhuis moet meer worden dan een museum voor onze collectie draadpoppen. Er moet ook plaats zijn voor onderzoek en een algemene opleiding in samenwerking met de academies Beeld en Woord. Onze grootste uitdaging wordt nu een geschikte locatie vinden.'

Het *DRAAD-poppentheater* hoopt het labo binnen de drie jaar te realiseren en krijgt daarvoor 5.000 euro extra steun van de stad.

www.draadpoppentheater.be

terug naar inhoudstafel

“Poppen aan zee” Oostende: nu ook in de wintermaanden

In de Vlaamse bad- en festivalstad Oostende (Theater TAZ - waarin figurentheater steevast een onmiskenbaar programma-onderdeel is - ; Filmfestival, Paulusfeesten, Pole Pole muziekfestival...) krijgt figurentheater ook tijdens de winter-, lente- en zomermaanden een opmerkelijke plaats in het nieuwe Cultureel Centrum *De Grote Post*. Twee lokale amateurtheaters, het eerder traditioneel te noemen **Kallemoeie** (het oudst bekende in de Provincie West-Vaanderen, dat inmiddels méér dan 85 jaar bestaat, – aanvankelijk als stangpoppentheater, maar die in 1955 bij een heropstart, gerecycleerd werden tot draadmarionetten) en het jongere gezelschap **Poppen- en figurentheater Ahoy**.

Het initiatief “*Poppen aan zee*” werd oorspronkelijk privé georganiseerd door de uitbater van het kleine, gezellige en figurentheatervriendelijke Variététheater, één hoog aan de Christinastraat. John Grieten. In Cultureel Centrum *De Grote Post* kunnen de initiatiefnemers sinds 2013 werken met een bescheiden medewerking van de Stad Oostende. De landelijke koepel voor (amateur)figurentheaters OpenDoek betaalt een toelage voor de optredende gezelschappen die lid zijn van hun vereniging.

Met die financiële beperkingen kan “*Poppen aan Zee*”, niet de vooraanstaande professionele theatergezelschappen uitnodigen en dat beïnvloed uiteraard het algemene kwalitatieve niveau. Nochtans verdient het publiek van een stad als Oostende, dat al in de jaren zeventig via internationale festivals de evolutie van het genre kon meemaken, beter. Dat aanbod krijgen ze in het eigen circuit van *De Grote Post* wel met groepen als FroeFroe, Ultima Thule,

Dit seizoen kregen ze al **Figurentheater TOK** uit Gent, **Poppentheater Oekedoeleke** uit Sint-Niklaas en het toch wat hoger gerankte **Figurentheater Wortel** te zien, naast **Reizend Poppentheater Sloef** en **DRAAD-poppentheater Roeselare** in echt wel overvolle zalen. Het initiatief slaat dus méér dan duidelijk aan.

Zondag 27 april 2014 speelt **Marionettentheater Kallemoeie** zelf “*De diepste geheimen van de zee*” over Orfee die met haar mandje langs de vloedlijn van de kust loopt en er Octopus ontmoet, die haar het verhalen van de door de zeeheks gevangen genomen zeemeermin en van de drietand van Neptunus, - die samen een geheim hebben -vertelt.. De voorstelling richt zich tot kinderen van 4 tot 9 jaar. Vroeger, in de tijd dat de toenmalige spelers de bekende fantasmagorische schilder James Ensor onder hun publiek mochten rekenen, speelde Kalle-

moeie uitsluitend voor volwassenen, o.a. “De Bauwe Vogel van Nobelprijswinnaar Maurice Maeterlinck en “De Passie van ons Heer” van zijn generatiegenoot Michel de Ghelderode, die ook bij het Brusselse Théâtre Toone regelmatig op het repertoire staat.

De reeks Poppen aan Zee 2013-2014 wordt afgesloten door het Oostendse **Poppen- en figurentheater Ahoy** met “*Hart, Gezocht – Verloren – Gevonden*” over een prinses die met ongeduld op de man van haar dromen wacht, met wie ze wil trouwen, maar een gele dinosaurus houdt alle ridders tegen die haar het hof willen maken; en Poppenkast De Neus met een in de persteksten naamloos gehouden voorstelling voor de allerkleinsten (3 tot 7 jaar) op zondag 18 mei.

De voorstellingen beginnen telkens om 10:30uur in *De Grote Post* en hebben een gemiddelde speelduur van 45 minuten à een uur. De toegangsprijs is zéér democratisch gehouden à € 4, zowel voor kinderen als volwassenen. Reserveren is ten zeerste aanbevolen: benieuwd@degrotestpost.be

In het seizoen 2014-2015 gaan in Oostende opnieuw de poppen aan het dansen op Poppen aan Zee. Heb je zin om ook een voorstelling te brengen? Stuur je kandidatuur dan zo snel mogelijk naar jan@kallemoeie.be. De voorstellingen gaan in principe door op zondagvoormiddag, maar alternatieven op andere momenten kunnen besproken worden.

Freek Neiryck

[terug naar inhoudstafel](#)

“De roste wasser” (creatie Theater Taptoe) hernomen met acteurs door Nut en Vermaak

“*De roste wasser*” het stuk voor draadmarionetten dat Romain Deconinck en Freek Neiryck in 1976 voor Theater Taptoe schreven en enkele jaren later ook door de BRT lieten capteren wordt dit theaterseizoen met acteurs gespeeld door de Mariakerkse Toneelvereniging Nut en Vermaak.

De voorstellingen zullen plaats hebben: 9/5, 10/5, 11/5, 14/5, 16/5 en 17/5/2014 in Sidem - Brugsesteenweg Mariakerke. De productie zal hernomen worden tijdens de Gentse Feesten op: 19/7, 21/7, 23/7, 25/7 en 26/7/2014. Deze locatie is nog onbekend. www.nutenvermaakgent.be

[terug naar inhoudstafel](#)

Figurentheatertekst “Love in Babylon” van Johan Buytaert opgenomen in jeugdtheatercompilatie

De Antwerpse **toneeluitgeverij Bebuquin** publiceerde recentelijk “*Klein Magazijn 5*”, een lijvige (480 bladzijden) publicatie met een bundeling van 11 jeugdtheaterteksten die het afgelopen decennium in Vlaanderen en Nederland werden gespeeld door diverse gezelschappen. Naast stukken voor teksttheater met acteurs is ook één tekst voor figurentheater opgenomen, namelijk “*Love in Babylon*” dat **Johan Buytaert** in 2003 schreef voor de leeftijdsgroep + 10 en dat in regie van Marc Maillard bij FroeFroe op locatie in première ging.

Het werk is eigenlijk een drieluik in bijna mythische Oriëntaalse 1001 nachtsfeer rond de jonge vrouw Meslina, die wordt uitgehuwelijkt... aan de verkeerde echtgenoot Bagdad. In deel I pleegt ze daarom al zelfmoord. Maar in het tweede luik van de trilogie is ze al terug en wordt ze verliefd op de parfummaker Nahar en huwt zelfs met hem. In het laatste deel serveert ze hem haar in moten versneden schoonmoeder aan haar zoon.

[Buytaert](#) weet perfect de oosterse sfeer op te roepen zonder daarbij in vervreemdende anekdotiek of valse exotiek te vervallen. Hij bindt zich ook niet aan een beperkende tijdsbepaling, waardoor zijn story universeler wordt. Aan verhaalstof ontbreekt het de auteur nochtans geenszins en hij verrast regelmatig met onverwachte wendingen in de verhaallijn. De oorspronkelijk voor theater geconcipeerde tekst is daarom ook perfect als proza genietbaar. De dialogen staan alles behalve haaks op de epische evolutie

De anonieme inleider van de jeugdtheaterbloemlezing schrijft terecht over “*Love in Babylon*”: ‘Het stuk is een thuiskomen bij wat kleine mensen met grote dromen overal ter wereld bezighoudt, zij het opgeroerd met grote dramatiek vol ironische knipogen.’

Naast het script van **Buytaert** zijn onder andere nog opgenomen: “*De koning zonder schoenen*” voor 3+ dat **Raf Walschaerts** van het duo Kommil Foo voor het Gentse gezelschap 4Hoog schreef, “*Othello*” voor oudere tieners en adolescenten van **Jo Roets en Greet Vissers**, gecreëerd door Laïka... en voor dezelfde leeftijdsgroep : “*Azen*” van **Dimitri Leue** en “*Speeldrift*” van **Ruth Mellaerts**.

Info en ook online bestellen : www.bebuquin.be

Freek Neiryndck

[terug naar inhoudstafel](#)

Onze reporters op pad ...

Collectief Oortocht met “L’Eléphant Perdu” geenszins alledaagse poging tot grensverleggend ‘figurentheater’

Het jonge Vlaamse gezelschap Oortocht, rond bewegingstheaterartieste, auteur en theaterwetenschapper Marieke Breyne, koos het **Winterfestival Figeuro** van het Europees Figurentheatercentrum Gent uit als premièrekans - voor het Nederlands taalgebied - van zijn nieuwste productie “L’Eléphant Perdu”. Het werd binnen het genre figurentheater een op zijn zachtst uitgedrukt ... niet alledaagse confrontatie. Al was het maar door het feit dat slechts tien (en dan nog uitsluitend volwassen) toeschouwer tegelijk de voorstelling kunnen bijwonen. “L’Elephant Perdu” was eerder al op het Festival Mondial in Charleville-Mézières te zien in een aardig kortere try out versie en die werd daar, volgens diverse betrouwbare bronnen, niet eens slecht onthaald. De ‘uitgerokken’ versie in Gent kon op een iets minder enthousiast publieksonthaal rekenen. Het niet steeds zinvol toevoegen van stiltes en dramaturgisch niet sterk genoeg theatraal opvulsel. Wie zei ook weer dat het Gentse publiek tot de meest kritische van de wereld behoort... ? De internationale operadiva Vina Bovy.

Collectief Oortocht is een Gentse groep jonge kunstenaars met diverse achtergronden, die samen proberen de oude opsplitsing tussen diverse artistieke media, stijlen, expressievormen te heroriënteren in een nieuw creatief geheel. Ze kregen daartoe een groeikans binnen een Europees Interregproject *Trans-Form* en vonden een uitvalsbasis bij het Europees Figurentheatercentrum in Gent, dat als Vlaamse participant deel uit maakt van *Trans-Form*.

“L’Eléphant Perdu” wordt door de Oortocht-makers omschreven als een (theatrale) performance, een visuele ervaring rond en tussen het publiek Een happening geïnspireerd door fantasierijke, surrealistische beelden en verhalen, die uitnodigen om niet louter te kijken maar ook te participeren. En zelfs... (citaat) “Een interactieve kruising tussen Luis Buñuel en David Lynch.”, zoals een toeschouwer na de voorstelling liet noteren.” Dat blijkt niet helemaal onwaar, maar in Gent zagen de toeschouwers nog veel meer reminiscenties naar Eugenio Barba’s Odin Theater, Jerzy Grotowski, van heel ver het Théâtre de la Cruauté van Antonin Artaud, Peter Handke en zelfs een Tadeusz Kantor op lauwwater... Dé toonaangevende

theatergeneratie van helaas het laatste kwart van de vorige eeuw.

Sfeervol mag je de *'Verloren olifant'* zeker noemen, van voor het begin overigens. De toeschouwers worden van bij de kassa a-theatraal, spontaan, losjes door een schraal verlicht gebouw (Het Lakenmetershuis) geleid en in een pikdonkere kelderruimte achtergelaten. Minuten gebeurt er niets. De 'gegijzelden' proberen elkaar – uit ongemak, onwennigheid...? – te overtreffen met diverse niveau's van geintjes. Erg langzaam (maar niet tergend) lang gloeit er licht aan door een raam in decorwand, dat afgesloten is met hedendaags Luxaflex-gordijn met wentelbare lamellen.

Zeer veelbelovend en haast onmerkbaar worden de kantelplaatjes gemanipuleerd waardoor het publiek heel erg geleidelijk inkijk krijgt in een ouderwets interieur, waarin een man onbeduidende klanken produceert. Bij nader toezien ligt de vloer vol houtschaafsels, in het midden zelfs op een hoopje. Weer ontzettend traag maar pregnant en interessant komt de heuvel in beweging en wordt een vrouwenfiguur (in goedkope [lingerie?] bikini) tot leven. Preuts maar mooi en boeiend.

Als de toeschouwers de ruimte in mogen, waar ze al meerdere minuten hebben binnengegluurd, worden ze meteen ontvangen aan een gedekte tafel en krijgen ze thee en taart geserveerd ... plus weinig zeggende verhaaltjes en wat ongeloofwaardige agressie van het mannelijk hoofdfiguur. Plots worden de toeschouwers gemaskerd (a la Desperado's) en wordt er één onder hen geschaakt van wie iedereen al lang door had dat ze een 'mol' was.

Met regelmaat komt er gelukkig nu en dan interessant beeld uit de (weg genomen) ramen - en naar de finale toe, ook de 'weggefallen' muren. In dat spel ontstaat een goed gehanteerd effect van gedaante en identiteitsverwarringen dat evenwel niet steeds begrijpbaar wordt in het totaalverhaal. Hoogtepunten zijn het 'nummer' van Marieke Breyne op de ladder (hier – en in de zagemeele scène - was naakt een functionele meerwaarde geweest, net zoals in de schilderkunst) en het (misschien wel te korte) 'stroboscopische' bewegingspatroon van de groep even later in de voorstelling.

Louter 'figurentheater' spel was ver te zoeken in *"L'Eléphant Perdu"*. O juist ja, in de haard op het televisiescherm wordt even een (speelgoed)pop verbrand en er zijn ook de maskers. Dat zal toeschouwers buiten het figurentheatercircuit uiteraard wel worst wezen en daar zou de voorstelling best wel kunnen aanslaan. (Freek Neyrinck)

gezien in het Lakenmetershuis op vrijdag 20 december 2013

Etienne Saglio / Monstres (Fr) met "Le soir du Monstre"

Circus ontmoet figurentheater

"Er was eens een koninkrijk, gemaakt van oude objecten en vergane glorie, bedacht door een man om zijn eenzaamheid te bevolken. Langzaam neemt de waanzin de bovenhand ...

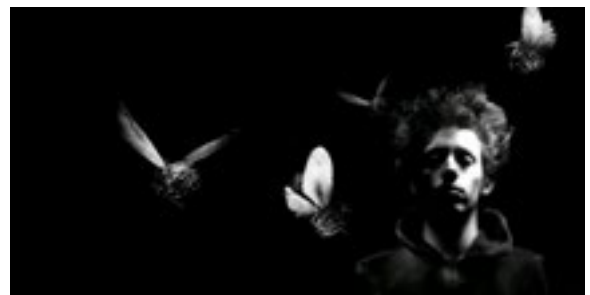
In een fascinerend spel met licht en duister ontvouwt *Etienne Saglio* zijn duistere wereld, gedragen door een sublieme soundscape van de hand van geluidskunstenaars "Swod".

Wat begint als een circusvoorstelling met heel wat gejongleer met ballen uit ijzerdraad die *Etienne Saglio* in het begin van de voorstelling maakt, groeit heel langzaam uit tot een voorstelling waar magie de bovenhand neemt. Juist in deze magie ontmoet circus figurentheater. Een jongleerbal krijgt vleugels en wordt als schim tot leven gebracht. Vanaf dan gaan alle remmen los. Wat klein begint met een schimmenscherf dat in zijn handen

tot leven komt wordt slapstick wanneer *Saglio* het gevecht aangaat met een witte flexibele afvoerbuis. Fantastisch is het moment waarop die buis een eigen leven begint te lijden. Volledig autonoom gaat de buis het gevecht aan met de acteur. Wanneer de acteur de buis in stukken hakt, begint elk stuk op zich te leven. Zelfs gevangen in een kooi blijft het korte stukje buis halsbrekende toeren uit te halen. Hoe *Saglio* het doet, geen idee.

En dan is het tijd voor de apotheose. *Saglio* fluit en uit het niets komt de gevleugelde jongleerbal aangevlogen. *Saglio* dirigeert de bal-vogel in een poëtisch ballet. Een tweede, derde, vierde en vijfde vogel komen het ballet verwoegen. Nergens een draadje of een andere manipulatie techniek te zien. Uiteindelijk vangt *Saglio* de balvogels één voor één in een net.

Zonder zichtbare manipulatie bewegende figuren, de ultieme droom van elke poppenspeler? (Bart Beys)

gezien op 24 januari in Vooruit, Gent.

[terug naar inhoudstafel](#)

OdieC

een speelgoedvoorstelling van Theater De Kreet

Een tafel met vier bureaulampen, twee gekleurde Curverbakken met daarop een viskom, een projectiescherm en overal speelgoed, veel speelgoed. Meer hebben Marc Reynaerts en Alain Ongenaet (beiden ex-Theater Taptoe) niet nodig om de volledige Odyssee te vertellen, van de ontvoering van Helena uit Athene, over de Trojaanse Oorlog tot en met de avonturen van Odysseus tijdens zijn terugkeer naar Athene. Meesterverteller Reynaerts speelt overtuigend de meeste hoofdrollen. Alain Ongenaet is een duiveltje-doet-al. Naast klank en licht figureert hij in de meeste bijrollen.

De Barbie-Helena is niet meteen de meest originele idee van de productie, maar verder zit de voorstelling vol plezante vondsten. Speelgoedsoldaatjes uit de Tweede Wereldoorlog zijn het leger van Athene dat ten oorlog trekt. Het paard van Troje wordt gemaakt uit een oude blokkendoos op wieltjes met de kop van een houten paard. Troje is een oud speelgoedkasteel dat op het scherm uitvergroot wordt door een videocamera. In "OdieC" wordt heel functioneel gebruik gemaakt van camera's. De storm die Odysseus doet wegdrijven van Athene is de gefilmde viskom waar aan geschud wordt door Poseidon, zijnde Alain Ongenaet, met duikbril en een eetvork als drietand. Ook wordt hij Cycloop, staand op een klein groen tapijtje als zijn eiland, met zijn voeten door de camera uitvergroot tot die van een reus. Met één oog afgedekt, mimeert hij voor de lens die enkel zijn ene oog en zijn mond in beeld brengt, de teksten van de reus, uitgesproken door Marc Reynaerts. De grot met de voedselopslagplaats van de reuzen is een brooddoos waarin het opnametoestel op zoek gaat naar het voedsel.

Tussen de verschillende scènes door krijgen we de zoon van Odysseus in beeld, die met zijn smartphone zijn vader probeert te bereiken en ermee chat. Het is een plezant idee om het verhaal door te trekken naar de dag van vandaag, jammer dat de acteurs in de filmpjes niet echt konden overtuigen.

En het gaat vooruit. In net geen 55 minuten krijgen we het hele mythologische verhaal verteld zonder dat de voorstelling ook maar ergens gaat vervelen.

Hebben we dit allemaal al niet eerder gezien? Natuurlijk wel, maar de kracht van deze

voorstelling is dat 1 + 1 plots meer dan 2 wordt. André Vermaercke zorgde voor een mooie hertaling van het Odysseus-verhaal en haalde als regisseur het maximum uit zijn spelers. De hand van Luk De Bruyker is duidelijk voelbaar in de enscenering en het figurespel. De muziek van Philippe de Chaffoy is heel doeltreffend en verhoogt de sfeer van de voorstelling. (Bart Beys)

Gezien op 25 januari in Tinnenpot, Gent.

[terug naar inhoudstafel](#)

“Reynaert” van Figurentheater Vlinders & Co

Een zolder. Twee acteurs komen naar boven en gaan op ontdekkingstocht in de rommel van opa. De ene vindt een oude grammofoon de andere een vos handpop. Bij het verder snuisteren vinden ze in de platencollectie een dubbelelpee “Reynaert, de vos” in 4 tafere-len. Na wat gesukkel om de juiste snelheid van de plaat te vinden, begint het verhaal. Eerst met de rommel op zolder als decor waartussen ook de andere poppen en opa’s oude poppenkast, Theater Malpertuis uit 1975 worden gevonden. Tussen de bedrijven door wordt deze poppenkast stuk voor stuk opgebouwd.

Het Reynaertverhaal wordt traditioneel verteld met weinig hedendaagse toevoegingen. De stemmenopname klinkt als uit 1975 maar doet nergens oubollig aan. Regelmatig gaat het

mis met de elpee: verkeerd bedrijf opleggen, plaat die blijft hangen ... Alles wat er met het afspelen van een elpee mis kan lopen, loopt dan ook mis in deze voorstelling. Zeker in het tweede bedrijf haalt dit de snelheid uit het verhaal en begint het op de zenuwen te werken. Nu ben ik van de generatie die nog volop van de pick-up gebruik heeft gemaakt. Misschien werkt deze overdrijving wel bij de doelgroep van 7+.

Er wordt behoorlijk met de handpoppen gespeeld maar het is dan weer jammer dat een aantal figuren (vooral koning Nobel en Bruin de beer) te dik zijn, wat een goede articulatie van de pop moeilijk maakt. Een ander vormprobleem: bij de scenografie van “Theater Malpertuis”, springt vooral de nieuwheid van de decors in het oog. Een beetje patine had de retrovormgeving (1975) een grotere geloofwaardigheid gegeven.

Al bij al een best genietbare voorstelling, maar liefst met wat minder pseudo-technische onderbrekingen. (Bart Beys)

Gezien in CC Ter Vesten - Beveren op woensdag 19 februari.

www.vlinders.be

[terug naar inhoudstafel](#)